

Hakemus 20.12.2024

Poikkeus suojellun luontotyypin hävittämisen- ja heikentämiskiellosta: Varikkotien lehmusmetsikkö, Jyväskylä

HAKIJA

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus, liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue

HAKEMUS

Hakemuksen pääkohdat on tiivistetty seuraaviin kappaleisiin.

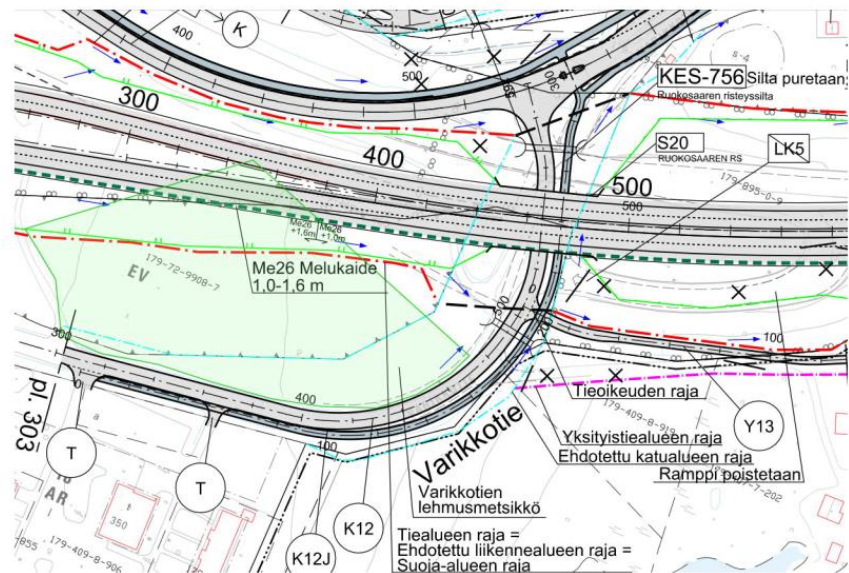
Hakija on pyytänyt lupaa poiketa luonnonsuojelulain (9/2023) 64 § 2 momentin muuttamiskiellosta Jyväskylän Vaajakoskella sijaitsevan Varikkotien lehmusmetsikön (LTA204533) osalla. Hakemuksen pääkohdat on Poikkeamislupahakemus liittyy Jyväskylän Valtatie 4 ja Valtatie 9 parantamishankkeen toteuttamiseen. Hakemus koskee luonnonsuojelulain mukaista luontotyyppiä lehmusmetsikköä, joka sijoittuu edellä mainitun hankkeen toimenpidealueelle, tarkemmin Jyväskylän Vaajakosken kiinteistöjen 179-409-8-919, 179-409-8—65, 179-72-9908-7 ja 179-72-9901-3 alueille.

Valtatie 9 on esitetty Varikkotien lehmusmetsikön kohdalla uuteen maastokäytävään nykyisen valtatie linjauksen sekä liikenneaseman eteläpuolelle, jossa valtatie 9 liittyy valtatiehen 4 Kanavuoreen rakennettavan eritasoliittymän kautta. Eritasoliittymää lähestyttäessä ajonopeuksia pyritään hillitsemään hieman mutkittelevalla tiegeometrialla, mikä muodostaa nurmetettavan keskialueen ajoratojen väliin. Valtatie nykyiselle kohdalle toteutetaan katuyhteys (suunnitelmassa K6 Kuopiontie), joka tulee toimimaan valtatie rinnakkaisyytenä. Varikkotien lehmusmetsikön eteläpuolella kulkeva katu (Varikkotie) parannetaan nykyisellä paikallaan.

Hakijan arvion mukaan Varikkotien lehmusmetsikön alueella 14 kappaletta lehmuksia jää valtatie rakentamisen ja Varikkotien parantamisen alle. Lisäksi luontotyyppialueen ulkopuolelle sijoittuva laaja-alainen pensasmainen, useasta noin 5 cm rungosta koostuva lehmus sijoittuu tiealueelle. Aivan tiealueen tuntumaan, noin 20 metrin säteelle, sijoittuu useita lehmuksia, joista osa on monirunkoisia ja halkaisijaltaan yli 30 cm.

30.1.2025

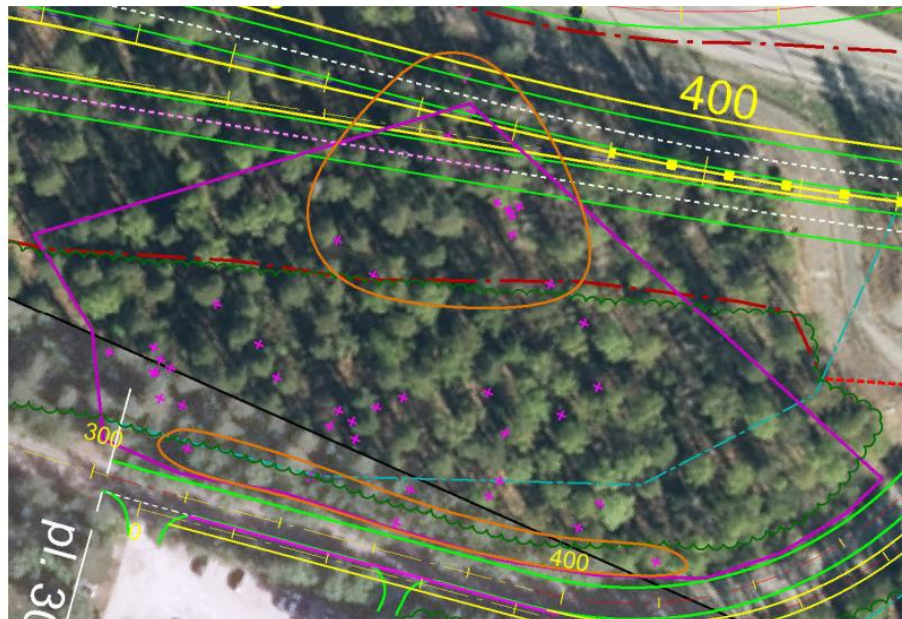
Luontotyyppialueesta, jonka kokonaispinta-ala on 10 100 m², menetetään 3523 m², eli alueesta säilyy 6577 m². Lisäksi kuivattava sekä valaistusolosuhteita muuttava reunavaikutus heikentää jäljelle jäävän alueen reunavyöhykettä.

Kuva 6-5. Suunnitelmakarttaote, Vt 9 plv 280-560. Varikkotien lehmusmetsikkö on esitetty vihreällä rasterilla.

Kuva 1. Ote hakemuksesta. Lehmusmetsikön sijainti (vihreä alue) suhteessa tie-suunnitelman toimenpiteisiin.

30.1.2025

Kuva 7-1. Ote suunnitelmasta, menetettävät puut ympyröity oranssilla. 2019 inventoidut lehmukset pinkeillä pisteillä, suojelualuerajaus violetilla, tiealueen raja punaisella.

Kuva 2. Ote hakemuksesta, lehmusten tarkempi sijainti luontotyyppirajauksella suhteessa tiesuunnitelman toimenpiteisiin. Menetettävät lehmukset on ympyröity oranssilla viivalla metsikön pohjoispäähän ja eteläreunalle.

Hakijan arvion mukaan poikkeuksen myöntäminen ei heikennä jalopuume-
tisköiden suotuisan suojelutason säilyttämistä niiden luontaisella levinnei-
syysalueella. Kohteen lähialueella on kuusi muuta luontotyyppinä rajattua
lehmusmetsikköä.

Lieventämistoimina hakemuksessa on esitetty tiesuunnitelmassa koko tie-
suunnitelmassa esitetyn hankkeen osalta seuraavat toimenpiteet:

- Hanke toteutetaan ympäristövaikutusten arvioinnissa esitetyn VE2 mukaiseen maastokäytävään, mikä vähentää sekä painetta raivata luonnontilaista metsää aiemmin rakentamattomilla alueilla.
- Puustoistutuksia on esitetty toteutettavaksi väyläalueelle mahdollisuuksien mukaan.

Kohdekohtaisina lieventämistoimenpiteinä on esitetty, että puuston poisto on pyritty pitämään mahdollisimman suppeana ja säilyvää puustoa on esi-
tetty myös Varikkotiellä katualueen puolelle.

Hakijan näkemyksen mukaan hankkeelle on erittäin tärkeän yleisen edun mukainen syy. Valtatie 4 on valtakunnallinen päätieyhteys pääkaupunki-
seudulta Keski-Suomen kautta Pohjois-Suomeen. Sillä on merkitys sekä

30.1.2025

elinkeinoelämän kuljetuksille että henkilöliikenteelle. Valtatie on suunnittelualueella sekä paikallisen että pitkämatkaisen liikenteen reitti.

Valtatie 4 (Jyväskylä–Oulu ja Vaajakosken kohta) sisältyy EU:n TEN-T-ydinliikenne-verkkoon osana Botnian käytävää. Yhteysvälin ongelmallisimpia tiejaksoja ovat Kirri–Tikkakoski ja Vaajakosken kohta. Valtatien liikennemäärä nykytilanteessa on Haapalahden ja Kanavuoren välillä 17 000–21 000 ajon./vrk. ja vuonna 2030 sen ennustetaan olevan jo 22 000–26 000 ajon./vrk. Vaajakosken ja Kanavuoren kiertoliittymien välinen osuus, jolla on tällä hetkellä 50–60 km/h nopeusrajoitus, katkaisee nelostien moottoriväyläjakson. Ongelmallisen osuuden päissä olevien kiertoliittymien välityskyky ei vilkkaan liikenteen aikana ole riittävä ja liikenne ruuhkautuu säännöllisesti. Valtatien 4 toimivuus ja turvallisuus ovat edellytyksiä Jyvässeudulle syntyneelle logistiikkakeskittymälle. Hanke edistää hakemuksen mukaan valtakunnallisen päätieverkon toimivuutta ja vaikuttaa myönteisesti Jyväskylän seudun kilpailukykyyn ja saavutettavuuteen.

ASIAN KÄSITTELY

Alueen maanomistajalta on saatu suostumus hakemuksessa esitettyihin toimiin 29.1.2025.

Maastokatselmus

Asian ratkaisemiseksi ei ole suoritettu maastokatselmusta.

MERKINTÄ

Keski-Suomen ELY-keskus on hallintolain (434/2003) 25 §:n nojalla valmistellut yhdessä asiat KESELY/3809/2024 (lupahakemus liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittämisen ja heikentämiskiellosta poikkeamiseksi) ja KESELY/3808/2024 (lupahakemus suojellun luontotyyppin hävittämisen ja heikentämiskiellosta poikkeamiseksi) sekä ratkaissut ne samalla kertaa.

KESKI-SUOMEN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hylkää hakemuksen Varikkotien parantamisen vaatiman puiden kaatamisen osalta.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus myöntää luvan poiketa Varikkotien suojellun lehmusmetsikön hävittämistä ja heikentämistä koskevasta kiellosta valtatie 9 uuden moottoritieinjauksen alle jäävien puiden kaatamiseksi hakemuksen kartassa 6-5 esitetyn mukaisesti alla olevin ehdoin:

1. Lupa on voimassa 31.12.2035 asti
2. Kaadettavan ja säästävän puuston raja tulee merkitä maastoon selkeästi ennen toimenpiteisiin ryhtymistä. Tiealueen ulkopuolista osaa suojellusta luontotyyppistä ei saa käyttää työkoneilla liikkumiseen, läjitykseen, varastointiin tms. ympäristöä muuttaviin toimiin.

3. Kaadetut lehmukset sijoitetaan jäljelle jäävälle luontotyyppirajauksen osalle lahopuiksi.
4. Toimenpiteiden toteuttamisesta on raportoitavat Keski-Suomen ELY-keskukseen viimeistään vuoden kuluttua toimenpiteen suorittamisesta.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Keski-Suomen ympäristökeskus on päätöksellään 19.12.2008 rajannut Varikkotien lehmusmetsikön, jolloin alueella on tullut voimaan luontotyyppin muuttamista koskeva kiello. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen 64 §:n 2 momentissa tai 65 §:n 1 momentissa tarkoitetusta kiellosta, jos kyseisen luontotyyppin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu tai luontotyyppin suojelu estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen eikä hankkeelle tai suunnitelmalle ole teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa olevaa vaihtoehtoa.

Varikkotien puoleisen reunan osalta hankkeelle on teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa oleva vaihtoehto, eikä katurakenteiden tekeminen suojellun luontotyyppin päälle ole välttämätöntä.

Uuden moottoritienlinjauksen alta kaadettavien puiden osalta hakemuksessa esitetyille toimenpiteille ei ole vaihtoehtoa ja hanke on arvioitu yleisen edun kannalta erittäin tärkeäksi. Valtatie 4 on valtakunnallinen päätieyhteys pääkaupunkiseudulta Keski-Suomen kautta Pohjois-Suomeen. Valtatie on suunnittelualueella sekä paikallisen että pitkämatkaisen liikenteen reitti, jolla on iso merkitys sekä elinkeinoelämän kuljetuksille että henkilöliikenteelle. Valtatie 4 sisältyy Euroopan unionin TEN-T-ydinliikenneverkkoon osana Botnian käytävää. Vaajakosken kohta on yhteysvälin ongelmallisimpia tiejaksoja, ja sen parantaminen moottoritieksi on tärkeä hanke elinkeinoelämän kuljetusten, Suomen huoltovarmuuden ja liikenneturvallisuuden kannalta. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hankkeeseen on yhteiskunnan toimivuuden kannalta erittäin tärkeän yleisen edun mukainen pakottava syy.

Valtateiden 4 ja 9 risteyskohdalle ei ole alueen olosuhteiden takia muuta mahdollista paikkaa kuin tiesuunnitelmassa esitetty. Valtateiden risteyskohdan sijainnin vaatima tila ja risteyskohdan toimintaan ja turvallisuuteen liittyvät reunaehdot ja alueen olosuhteet huomioon ottaen muuta tyydyttävää vaihtoehtoa ei ole vaihtoehtoja tarkasteltaessa löydetty. Vaihtoehtoja on tarkasteltu kattavasti eri suunnitteluvaiheissa. Valittu tiesuunnitelmavaihtoehto on vaikutuksiltaan Varikkotien lehmusmetsikön kannalta vähiten haitallinen, mutta kaikissa tutkituissa vaihtoehtoissa puustoa joudutaan poistamaan luontotyyppirajaukselta.

Luontotyyppirajauksen pieneneminen pieneltä osalta pohjoispäästä ei vaaranna huomattavasti jalopuumetsikköjen luontotyyppin suojelutavoitteita. Jalopuulehdot ja jalopuustoiset kangasmetsät ovat molemmat vaarantuneita (VU) luontotyyppipejää, mutta Vaajakosken seudulla niitä esiintyy melko runsaasti.

30.1.2025

SOVELLETUTOIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 64 §, 66 §, 136 § 2 mom, 139 § ja 140 §.

LISÄTIEDOT PÄÄTÖKSESTÄ

Lisätietoja päätöksestä antaa biologi Elina Lehtinen, (sähköposti: etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi, puh. 0295 024 741).

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt biologi Elina Lehtinen ja ratkaissut luontoyksikön päällikkö Johanna Viljanen. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

LIITTEET

- 1 Valitusosoitus
- 2 Oikaisuvaatimusohje

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös

sähköpostitse 30.1.2025, Keski-Suomen ELY-keskus, Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue, kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi ja Kari Komi, kari.komi@ely-keskus.fi

Suoritemaksu 316 € (Lasku lähetetään erikseen.)

Maksun peruste

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §

Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista (897/2009) 25 §

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 (1215/2023).

Suoritemaksun määräämistä koskeva oikaisuohje on alkuperäisen päätöksen liitteenä (liite 2).

Tiedoksi

Jyväskylän kaupunki, kirjaamo@jyvaskyla.fi
Ympäristöministeriö, kirjaamo.ym@gov.fi
Poliisi, kirjaamo.sisa-suomi@poliisi.fi
Suomen Luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piiri ry, keski-suomi@sll.fi

Päätös annetaan lisäksi tiedoksi yleistiedoksiantona 31.1.2025.

Tämä asiakirja KESELY/3808/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/3808/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Lehtinen Elina 30.01.2025 08:06

Ratkaisija Viljanen Johanna 30.01.2025 08:41

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä on toimitettava Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, valituskirjelmän saa toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Jos päätös on lähetetty postitse tavallisena kirjeenä, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Virkakirjeen katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 19 §:ssä tarkoitettuna tavallisena sähköisenä tiedoksiantona, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijais-tiedoksiannosta koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Yleistiedoksiannossa tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivuilla.

Valitusaikaa laskettaessa päätöksen tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, valituskirjelmän saa toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituskirjelmän sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valituskirjelmän liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei hallintotuomioistuin toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa tai valtuutettu on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköisesti (faksina tai sähköpostina) taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen.

Käyntiosoite	Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, Hallinto-oikeuden asiakaspalvelu 1. kerroksessa, Hämeenlinna
Postiosoite	Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA
Kirjaamon puhelinnumero	029 56 42210
Vaihde	029 56 42200
Tietoliikennekatkon sattuessa	050 407 3429
Telefaksi	029 56 42269
Sähköposti	hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) ja tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1020/2024) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu, jonka suuruus on 310 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei kuitenkaan peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015): <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455>